

زوال غرب در عرصه‌های اجتماعی و فرهنگی

جامعه‌نخبگانی به جای تمرکز بر مکاتب غربی، تمایل زیادی به تمدن‌پژوهی اسلامی دارد

۱۰

یکشنبه ۲۶ تیر ۱۴۰۱ | ۱۷ خرداد ۱۴۰۱ | سال سی‌ام | شماره ۵۴۵۸

گره‌گشایی دانش‌بنیان‌ها از ترافیک تهران

شهرداری تهران برای بهره‌مندی از ظرفیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان و نوآور، ۱۰محل را ایجاد می‌کند

۱۲

راهکارهای علمی برای مقابله با موج هفتم کرونا

عادی‌انگاری شرایط و کم‌شدن رعایت پروتکل‌ها، جهان را با موج جدیدی از ابتلا روبه‌رو کرده‌ است

۱۱

همیشه یک جامعه

پرونده «مهریه» روی میز مذاکرات

نتایج نظرسنجی مؤسسه افکارسنجی ملت نشان می‌دهد ۸۳درصد با زندانی‌شدن مردان به‌دلیل مهریه مخالف هستند و ۸۲درصد هم معتقدند که قانون برای گرفتن مهریه، باید به زنان کمک کند

گزارش

مجلس در تلاش است تصمیم‌های جدیدتری برای «مهریه» بگیرد. پیش از این بارها میزان مهریه، ضرورت آن، مجازات حبس برای مردان...موردتوجه قرار گرفته‌شده. آخرین بار در خرداد امسال بود؛ زمانی که اعلام شد کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس، مراحل تصویب طرح «اصلاح قانون نحوه اجرای محکومیت مالی» با موضوع مهریه را طی کرده و در انتظار بررسی و تصویب نهایی آن در صحن علنی مجلس است؛ طرحی که گفته می‌شود تغییراتی دارد. یکی از آنها، پذیرش موضوع اعسار زوج قبل از اعزام به زندان است. پیش از این یکی از اعضای کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس گفته بود که قبلاً زوج پس از بازداشت و در زندان باید اعسار خود را ثابت می‌کرد اما براساس مصوبه جدید اگر زوج در خواست اعسار داد، تازمانی که قدرت پرداختش ثابت نشود، به زندان نمی‌رود. این طرح، در نهایت ۲۲تیر، یعنی ۳روز پیش در دستور کار صحن علنی مجلس قرار گرفت، اما هنوز نتایجی از آن خارج نشده است.

اجرای مهریه و مخالفت بسا آن، در پاییز و بهمن سال گذشته، حاشیه‌های فراوانی داشت؛ زمانی که تعدادی از مردان مخالف، پلاکارد به دست، در مقابل ساختمان مجلس تجمع کردند و اعتراض‌شان را نشان دادند. درخواست آنها این بود که تعداد پرداخت مهریه که منجر به حبس می‌شود، کاهش پیدا کند. مجموعه این اقدامات سبب شد تا مرکز پژوهش‌های مجلس به‌صورت مشخص مؤسسه افکارسنجی ملت، درباره ماجرای تعداد مسکه‌های مهریه از مردم نظرسنجی کند که بخشی از نتایج آن در اواسط تیرماه منتشر شد اما جزئیات آن قابل توجه است.

این نظرسنجی از ۳۱۲ردبهبشت ۴خرداد امسال انجام شد و جامعه آماری آن هم افراد ۱۸سال و بالاتر در کشور بود. در این پیمایش، یک‌هزار و ۲۰۰پرسش‌نامه به روش تلفنی از این جامعه‌آماری گرفته و مشخص شد که ۵۷۷٫۹درصد از این جامعه آماری، مهریه را در زندگی مهم نمی‌دانند و ۶۳٫۴درصد معتقد بودند که مردان در زمان تعیین مهریه، مقدار آن را جدی نمی‌گیرند. در جزئیات این نظرسنجی اعلام شده، ۵۶٫۲درصد از افراد مهریه‌سنجین را در استحکام زندگی ناشویی مؤثر نمی‌دانند، از نظر ۶۵٫۸درصد، خانواده‌ها در تعیین مقدار مهریه، چندان با مشکل مواجه نیستند. از نظر ۵۰٫۳درصد از مردم، تقسیم‌داریی و ثسروت در آغاز زندگی ناشویی بیشتر به نفع زنان است و همچنین ۲۳٫۹درصد شروط ضمن عقد و ۱۲درصد مهریه‌سنجین را بیشتر به نفع

زنان می‌دانند. از نظر ۶۱درصد از مردم، مهریه برای زنان به‌عنوان پشتوانه مالی به شمار می‌رود. همچنین، از نظر ۶۷٫۹درصد از مردم، بخشیدن مهریه در زمان طلاق می‌تواند به زنان در گرفتن حق نگهداری از فرزندان کمک کند. ۷۵٫۸درصد از جامعه آماری معتقدند بخشیدن مهریه می‌تواند به زنان کمک کند تا راحت‌تر طلاق بگیرند. ۴۸٫۲درصد معتقدند مردان به‌دلیل مهریه، تحت‌فشار خواسته‌های همسران خود قرار دارند. ۷۱٫۹درصد پاسخگویان هم بر این نظرند که زنان در طول زندگی یا در زمان طلاق برای گرفتن مهریه خود با مشکل مواجهند و همچنین ۳۰٫۷درصد از مردم به‌نحوی با زندانی شدن مردانی که توانایی پرداخت مهریه را ندارند، مخالفند. ۵۱٫۹درصد معتقدند س‌رای گرفتن مهریه، قانون باید به زنان کمک کند. ۹۰٫۸درصد از مردم، مؤثرترین اقدام دولت برای کاهش میزان مهریه را تعیین سقف قانونی برای آن می‌دانند. ۴۶٫۲درصد گفته‌اند دولت هیچ اقدامی نکند، ۱۶٫۸درصد هم دریافت مالیات پلکانی و ۵۵درصد دریافت مالیات بانرخ ثابت را برای کاهش میزان مهریه مؤثر می‌دانند.

بررسی وضعیت آسیب‌های اجتماعی از سوی مرکز پژوهش‌های مجلس

تکّه

در مرکز پژوهش‌های مجلس اما در کنار مؤسسه افکارسنجی ملت، بخش‌های دیگری هم فعال‌اند که موضوعات دیگر را هم مورد توجه قرار می‌دهند. با اینکه «مهریه» به‌عنوان آسیب‌اجتماعی به شمار نمی‌رود اما در ادامه با نتوانی در پرداخت و مشکلاتی که برای افراد در پروسه طرح رخ می‌دهد، آسیب دیگری ایجاد می‌شود. محسن کرمانی، مدیر گروه آسیب‌های اجتماعی مرکز پژوهش‌های مجلس است.او اما به‌تکته دیگری اشاره می‌کند و آن‌هم رشد و گسترش آسیب‌های اجتماعی است؛ اشاره او به پژوهشی است که اخیراً در این مرکز انجام شده و در مرحله تأیید نهایی است تا رسانه‌ای شود. «هم‌اکنون یکی از مهم‌ترین مسائل و مشکلات جامعه ایرانی به‌ویژه در محدوده شهرهای بزرگ که با آن درگیر شده، مسئله رشد و گسترش آسیب‌های اجتماعی است. از آنجا که رشد آسیب و گسترش ابعاد آن در جامعه نشانگر بروز اختلال در ساختار و عملکرد نظام اجتماعی در سطوح اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی... است این مسئله سبب شدت مسائل مستولان نسبت به بحث آسیب‌های اجتماعی در سطح جامعه، توجه بیشتری نشان دهند.» او می‌گوید: «بر این اساس، در ماده ۸۰قانون برنامه ششم توسعه، مقرر شد دولت نسبت به کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی با اولویت اعتیاد، طلاق، حاشیه‌نشینی، کودکان کار و مفاسد اخلاقی اقدامات لازم را انجام دهد به‌گونه‌ای که آسیب‌های اجتماعی سال‌ها پائینی اجرای برنامه توسعه ششم یعنی سال ۴۰۰به‌میزان ۵۷درصد کاهش پیدا کند. حالا که برنامه ششم توسعه در ایستگاه پایانی خود قرار دارد، در چارچوب یک کار کارشناسی به ارزیابی عملکرد دولت و دستگاه‌های ذی‌ربط در رابطه با تکالیف برنامه در حوزه کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی و اثربخشی اقدامات صورت گرفته پرداختیم.» به‌گفته‌او، برابند ارزیابی صورت گرفته این است که با وجود تلاش‌ها و اقدامات صورت گرفته در طول سال‌های اجرای برنامه ششم توسعه، حکم برنامه در زمینه کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی محقق نشده و کشور با افزایش گونه‌های مختلف آسیب و بعضاً پیدایش انواع جدیدی در این حوزه مواجه بوده است. او به دلایل این افزایش اشاره می‌کند و می‌گوید: «در نگاه اول، این اتفاق ناشی از کم‌توجهی به عوامل و بسترهای شکل‌گیری آسیب در جامعه است. با صرف پرداختن به معلول و غفلت از عواملی نمی‌توان گام

سازمان‌های مردم‌نهاد، ماهیتی اجتماعی، پویا و خودجوش دارند

و در بند فرآیندهای بروکر اتیک و محدودیت‌های آن نیستند، می‌توانند مؤثرتر از سازمان‌ها و مؤسسات دولتی به موضوعات اجتماعی ورود پیدا کنند؛ مثلاً در موضوع کودکان

کار و توانمندی آنها، سازمان‌های مردم‌نهاد، موفق‌تر از سازمانی مانند بهزیستی عمل کرده‌اند

نظرسنجی برای کمک به قانونگذاری

محسن‌ابن‌الدین، مدیر مؤسسه افکارسنجی ملت است؛ مؤسسه‌ای وابسته به مرکز پژوهش‌های مجلس که در آبان سال ۹۹، براساس رویکرد مردمی‌سازی مجلس بازدهم، شروع به کار کرد. هدف از راه‌اندازی مؤسسه، این بود که افکار عمومی را نسبت به موضوعاتی که در کمیسیون‌های مختلف مجلس مطرح می‌شود، بسنجند و گزارش آن را به نمایندگان انعکاس دهد. براساس آنچه ابن‌الدین به هم‌شهری می‌گوید، این مؤسسه درنظر دارد تا صدای مردم، در مجلس بلندتر به قانونگذاران برسد. حالا نظرسنجی انجام شده درباره مهریه هم یکی از اقدامات این مؤسسه بود. تکته اما اینجااست که از میان تمام نظرسنجی‌های انجام شده از سوی این مؤسسه، موضوع «مهریه» نخستین گزارشی است که رسانه‌ای می‌شود؛ «نظرسنجی اخیریه که درباره مهریه منتشر شد هم با توجه به اقدامی است که در برخی کمیسیون‌های مجلس در ارتباط با این موضوع در دستور کار قرار گرفته است؛ یعنی در مجلس قرار است در زمینه مهریه به قانونگذاری شود به همین دلیل به انجام چنین نظرسنجی‌ای نیاز بود.» او ادامه می‌دهد: «قانونگذاری می‌خواهد بداند مردم چه رویکردی در این زمینه دارند. البته ما این نظرسنجی‌ها نداشته باشیم، ما تنها نظرات مردم را منعکس می‌کنیم. اما در

مرکز پژوهش‌ها ۱۰دقتسر تخصصی وجود دارد که روی این گزارش‌ها، نظرات تحلیلی و کارشناسی می‌دهند و آنها را به‌صورت مجزا به کمیسیون‌ها ارائه می‌دهند. مؤسسه افکارسنجی ملت هم از این دفاتر برای طرح سؤال‌های دقیق و انتخاب موضوعات برای افکارسنجی‌ها کمک می‌گیرد. اما تک‌تات مستمری با این دفاتر داریم.»

رویکرد متفاوت در انجام نظرسنجی‌ها

به‌گفته ابن‌الدین، در بند «ب» ماده ۱۰قانون مرکز پژوهش‌های مجلس، گسردآوری نظرات افکار عمومی و گروه‌های مختلف درباره نیازهای جامعه از منظر قانونگذاری، مورد تأکید قرار گرفته. در این ماده به این موضوع اشاره شده که اعلام نظر افکار عمومی در مباحث قانونی، جزو وظایف مرکز پژوهش‌هاست؛ «بر همین اساس ما با توجه به فرایند قانونگذاری و سیاستگذاری، سعی می‌کنیم نظرات مردم را در مورد موضوعات مرتبطی که در مجلس موردبحث است و قرار است برای آن قانونی تصویب یا تصمیم‌گیری شود، انعکاس دهیم. یکی از کار کردهای مؤسسه افکارسنجی ملت این است که مسائل از منظر جامع‌تری بازنمایی شود تا میان مردم و سیاستگذار در فهم مسائل، اختلافی وجود نداشته باشد.» براساس اعلام مدیر مؤسسه افکارسنجی ملت، در این مؤسسه، موضوعات مختلف سیاسی، اجتماعی، اقتصادی... موردتوجه قرار می‌گیرد؛ موضوعات معمولاً مسائل روز است که در مجلس مطرح می‌شود و درباره آنها طرح و لایحه‌ای وجود دارد؛ «پژوهشی که درباره مهریه به‌انجام شد، نخستین گزارش ما بود که رسانه‌ای شد. سایر موضوعات به خود نمایندگان و تصمیم‌گیرندگان ارائه شده است.» او می‌گوید زمانی که یک مسئول می‌خواهد قانونگذاری کند یا تصمیمی بگیرد، به منابع مختلفی رجوع می‌کند تا بتواند تصمیم درست‌تری بگیرد، مثل نظرات کارشناسان و خبرگان اما یکی از این منابع که موردتوجه جدی قرار گرفته است نتایج گزارش‌هایی است که مؤسسه افکارسنجی انجام می‌دهد: «تا قبل از تشکیل مؤسسه افکارسنجی ملت، خود مرکز، به‌صورت برون‌سپاری پژوهش‌هایی را انجام می‌داد و منتشر می‌کرد. حالا نظرسنجی‌ها با رویکردی متفاوت به‌طور مشخص برای استفاده در قانونگذاری طراحی و اجرا می‌شود. هم‌اکنون پژوهش‌های دیگری هم در مؤسسه افکارسنجی ملت در حال

مؤثری در زمینه کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی برداشت. لازمه این کار توجه هم‌زمان به عوامل آسیب‌زا و حمایت از آسیب‌پذیرگان اجتماعی است. مسئله دومی که مانع از تحقق حکم برنامه ششم در زمینه کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی شده‌است اختصاص یافتن منابع و امکانات لازم است.» به‌گفته او، با وجود تأکیدات مقام معظم رهبری، بر ضرورت انجام اقدامات فوق‌العاده در این زمینه، اما هنوز راه‌آه لازم برای مواجهه مؤثر با آسیب‌های اجتماعی در بدنه نظام سیاسی و اداری کشور شکل نگرفته است؛ مسئله سوم هم به جنس و فرایند مذاکلات بازمی‌گردد: «فقدان اثربخشی لازم برای برنامه‌ریزی و برنامه‌ریزی دیگریه اشاره می‌کند: «آسیب‌های اجتماعی، همانطور که از عنوان آن مشخص است ماهیتی اجتماعی دارد و تازمانی که جامعه خود درگیر حل مسئله نشود نمی‌توان انتظار تغییر چندانی در زمینه کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی داشت. بنابراین حاکمیت در کنار جامعه و بهره‌گیری از ظرفیت‌های اجتماعی همچون سازمان‌ها و گروه‌های مردمی امکان حل مسئله را پیدا می‌کند اما خیلی وقت‌ها برای اینکه از ظرفیت سازمان‌های مردم‌نهاد به‌صورت هدفمند و نظام‌مند استفاده شود، برنامه مدون و دقیقی وجود ندارد. فقدان ساختار و برنامه مناسب سبب شده تا شاهد بروز مسائل و مشکلات عدیده‌ای در زمینه عملکرد سازمان‌های مردم‌نهاد باشیم. از این رو، نیازمند ساختار و چارچوب جامع هستیم که به واسطه آن هم سازمان‌های مردم‌نهاد تکلیف‌شان را بدانند و هم حاکمیت بداند با چه سازوکاری می‌خواهد با آنها تعامل و فعالیت‌شان را تنظیم کند.» او در ادامه به نقش سازمان‌های مردم‌نهاد در کاهش آسیب‌ها هم اشاره می‌کند: «آنجا که سازمان‌های مردم‌نهاد، ماهیتی اجتماعی، پویا و خودجوش دارند و در بند فرآیندهای بروکر اتیک و محدودیت‌های آن نیستند، مؤثرتر از سازمان‌ها و مؤسسات دولتی می‌توانند به موضوعات اجتماعی ورود پیدا کنند؛ مثلاً در موضوع کودکان کار و توانمندی آنها، سازمان‌های مردم‌نهاد، موفق‌تر از سازمانی مانند بهزیستی عمل کرده‌اند. اما نباید فراموش کرد که امور اجتماعی به‌ویژه آسیب‌های اجتماعی ماهیت حاکمیتی نیز دارند و حل و مدیریت آنها وظیفه حاکمیت است. از این رو، حاکمیت باید از ظرفیت‌های سازمان‌های مردم‌نهاد برای حل مسائل مربوط به آسیب‌های اجتماعی استفاده کند، بنابراین لازم است در چارچوب یک برنامه جامع جایگاه و رویکرد حاکمیت نسبت به سازمان‌های مردم‌نهاد شیوه بهره‌گیری از ظرفیت این سازمان‌ها در حل مسائل و مشکلات اجتماعی دیده شود.»

خلاصه گزارش

براساس نظرسنجی

انجام شده از سوی مرکز پژوهش‌های مجلس و مؤسسه افکارسنجی ملت، درباره ماجرای تعداد مسکه‌های مهریه ۵۷٫۹درصد از جامعه آماری، مهریه را در زندگی مهم نمی‌دانند و ۶۳٫۴درصد معتقد هستند که مردان در زمان تعیین مهریه، مقدار آن را جدی نمی‌گیرند. در جزئیات این نظرسنجی هم اعلام شد ۵۶٫۲درصد از افراد مهریه‌سنجین را در استحکام زندگی ناشویی مؤثر نمی‌دانند

محسن‌ابن‌الدین، مدیر مؤسسه افکارسنجی

ملت: نظرسنجی

اخیریه که درباره مهریه منتشر شد با توجه به اقدامی است که در برخی کمیسیون‌های مجلس در ارتباط با این موضوع در دستور کار قرار گرفته است؛ یعنی در مجلس قرار است در زمینه مهریه قانونگذاری شود به همین دلیل به انجام چنین نظرسنجی‌ای نیاز بود

نظرسنجی‌ها با رویکردی متفاوت

به‌طور مشخص برای استفاده در قانونگذاری دیگری هم در مؤسسه افکارسنجی ملت در حال انجام است اما چون هنوز نهایی نشده نمی‌توان درباره آنها صحبت کرد

محسن کرمانی، مدیر گروه آسیب‌های اجتماعی مرکز پژوهش‌های مجلس؛ هم‌اکنون یکی از مهم‌ترین مسائل و مشکلات جامعه ایرانی

به‌ویژه در محدوده شهرهای بزرگ، مسئله رشد و گسترش آسیب‌های اجتماعی است. از آنجا که رشد آسیب و گسترش ابعاد آن در جامعه نشانگر بروز اختلال در ساختار و عملکرد نظام اجتماعی در سطوح اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی... است، توجه بیشتری نشان دهند.

برآیند ارزیابی صورت گرفته این است که با وجود تلاش‌ها و اقدامات صورت گرفته در طول سال‌های اجرای برنامه ششم توسعه، حکم برنامه در زمینه کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی محقق نشده و کشور با افزایش گونه‌های مختلف آسیب و بعضاً پیدایش انواع جدیدی در این حوزه مواجه بوده است

ماجرای تزریق واکسن‌های تاریخ گذشته در مراکز واکسیناسیون

آمار ابتلا به‌سویه‌اومیکرون کرونا در حال افزایش است و بیماران بستری هم چند برابر شده‌اند. وزیر بهداشت از آغاز موج جدید بیماری در کشور خبر می‌دهد. حالا به تأکید متخصصان تزریق واکسن‌های یادآور برای افزایش ایمنی می‌تواند تا حدودی از ابتلا به فرم شدید بیماری، بستری در مراکز درمانی و حتی افزایش آمار فوتی‌ها جلوگیری کند.اما انتشار تصاویری از تزریق واکسن‌های تاریخ مصرف گذشته در برخی مراکز واکسیناسیون منجر به تردید مردم در تزریق دوز یادآور شده‌ است.

خبری که صحت دارد و برخی واکسن‌ها از جمله پاستوکوک باوجوداینکه تاریخ انقضای ثبت شده روی آنها به پایان رسیده، با تمدید تاریخ مصرف از سوی سازمان غذا و دارو به مراجعه‌کنندگان تزریق می‌شود. درباره تمدید تاریخ انقضای واکسن‌های کووید- ۱۹ که در شرایط اضطراری مجوز مصرف گرفتند، دلایل علمی مطرح است و تزریق آنها هم هیچ خطری برای مردم ندارد. حتی درباره واکسن فایزر هم چندین پیش سازمان غذا و داروی آمریکا تصمیم به تمدید تاریخ انقضای این واکسن‌ها گرفت. حمیدرضا اینانلو، مدیر کل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو در این‌باره گفته واکسن‌های کووید- ۱۹ در ابتدا با مدت زمان کوتاه پایداری مثلاً هم‌راه توزیع شدند که به مرور و با تکمیل تر شدن مطالعات پایداری، ارائه مستندات و بررسی کارشناسی این زمان اکنون افزایش یافته است: «براه واکسن پاستوکوک هم همین اتفاق رخ داد چون محصول مشابه قبلی برای آن وجود نداشت و پس از ارائه مستندات تکمیلی در سال جاری، تاریخ انقضای یک‌ساله برای این محصول از نظر اداره دارو مورد تأیید است.» به‌گفته احمد مهری، اپیدمیولوژیست و کارشناس بهداشت عمومی هم در بسیاری از کشورها تمدید تاریخ انقضادرباره دارو و واکسن‌هایی که در شرایطی مشابه کووید- ۱۹ مجوز مصرف اضطراری (EUA) دریافت می‌کنند، کاملاً علمی و مرسوم است و این اتفاق چندی پیش درباره واکسن فایزر هم رخ داد. مهری در گفت‌وگو با هم‌شهری تأکید می‌کند: «کنون در شروع پیک هفتم هستیم و باید تزریق دوز یادآور افزایش پیدا کند تا در مدت ۱۴روز افزایش ایمنی در بدن افراد رقم بخورد. اما انتشار برخی اخبار مبنی بر تزریق واکسن‌های تاریخ مصرف گذشته در پایگاه‌های واکسیناسیون باعث شده که مردم تصور کنند با تزریق این واکسن‌ها مشکلاتی برای آنها به‌وجود خواهد آمد.اما درباره تزریق این واکسن‌ها توضیحات علمی وجود دارد.» به‌گفته‌او براساس سیاست‌های نظام دارویی، سازمان‌های غذا و دارو در کشورهای مختلف آژانس بهداشت سازمان ملل، درباره داروها و واکسن‌ها ۲ فاکتور پایداری و شرایط نگهداری منجر به تصمیم‌گیری درباره تاریخ انقضا و قدرت یک محصول دارویی است: «شواهد علمی بررسی شده از این اسناد نشان می‌دهد که این مؤسسات شاخص‌های مختلفی دارند تا تاریخ انقضای داروها و واکسن‌ها را تمدید کنند.بااین ساده می‌توان گفت زمانی که برخی داروها و واکسن‌ها مجوز مصرف اضطراری می‌گیرند تاریخ مصرف درج شده اولیه درباره آنها دقیق نیست. مثل واکسن‌های کووید ۱۹-که در شرایط اضطراری مجوز مصرف گرفتند و عمدتاً تک تاریخ انقضای عمّاه داشتند. درباره این واکسن‌ها کمیته‌ای تشکیل و بررسی می‌شود که پایداری و محصول و قدرت عملکرد آن در زمان انقضای تاریخ مصرف اولیه چگونه بوده است. اگر شرایط نگهداری چیزی که مجوز مصرف اضطراری دارد مناسب‌ باشد و قدرت آن همچنان مطلوب ارزیابی شود، براساس بررسی‌های علمی و دارویی شواهد اپیدمیولوژی تاریخ انقضای آنها افزایش پیدا می‌کند.» این اپیدمیولوژیست‌بااین‌یکه به‌دلیل کاهش ایمنی محصول بیولوژیک نباید مدت زمان تمدید دوباره طولانی درنظر گرفته شود، تأکید می‌کند: «تمدید تاریخ انقضا برای دارو و واکسن از سال ۱۲-۲۰در بسیاری از کشورها رواج داشته است. آمریکا هم در آوریل ۲۰۲۲۰۲(فورردین امسال) تاریخ انقضای واکسن فایزر را تمدید کرد.البته برخی کشورها هم بودند که واکسن‌های تاریخ مصرف گذشته‌آنها را تمدید کردند.اما به‌لحاظ علمی و براساس بحث پایداری و قدرت عملکرد محصول، تاریخ انقضای واکسن‌ها درازتر از همان‌تا یک‌سال قابل افزایش است.» او در پاسخ به این سؤال که آیا درباره واکسن پاستوکوک هم چنین ارزیابی‌ها می‌تواند تمدید تاریخ انقضا صورت گرفته، بیان می‌کند: «وزارت بهداشت در این‌باره جلساتی داشته و درباره واکسن‌هایی از جمله استرازنکا و پاستوکوک براساس این رویکرد علمی رایج در کل دنیا بررسی‌ها را انجام داده است. به همین دلیل واکسن پاستوکوک فراتر از تاریخ انقضای ثبت شده در حال مصرف هستند. در این‌باره برای برخی واکسن‌ها دوباره برچسب‌گذاری و تمدید تاریخ انقضا صورت گرفته و اما برخی واکسن‌ها این برچسب‌گذاری دوباره را نداشتند و همین باعث نگرانی مردم از تزریق واکسن‌های تاریخ مصرف گذشته شده.» مهری همچنین درباره اطمینان از استانداردهای نگهداری واکسن‌ها در کشور می‌گوید: «ایران یکی از بهترین زنجیره‌های سرد نگهداری محصولات دارویی را در منطقه دارد و به همین دلیل شرایط نگهداری واکسن‌ها در مراکز واکسیناسیون هم، تاریخ انقضای مشخص و تأییدشده صرف گذشته‌شده‌اند و بعد از انجام آزمایش و صدور مجوز مصرف، مورد استفاده قرار می‌گیرند. هم‌اکنون هم تاریخ مصرف این واکسن‌ها پس از بررسی مستندات ارائه شده از سوی تولیدکننده از سوی سازمان غذا و دارو تمدید شده است.»

پیکری

مریم سرخوش روزنامه‌نگار